

DŮM U ŠTĚSTÍ

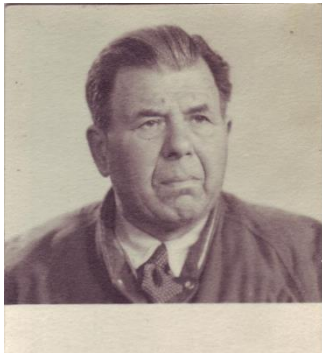
HELENA HOLKOVÁ

Kapitola 1 Dětství

Můj dědeček Řehoř a babička Kateřina z matčiny strany pocházejí z Ukrajiny. Do Čech přišli po I. světové válce. Maminka se narodila už tady. Děda byl šikovný podnikatel a obchodník, takže si založil živnost. V holešovickém přístavišti blízko Libeňského mostu si pronajal pozemek, na kterém postavil provizorní domek. Obchodoval se vším možným. Koupil třeba starou loď, rozebral ji a po dílech rozprodával - dřevo, železo, barevné kovy, okna, dveře. V té době přišel do Prahy můj tatínek. Tenkrát mu bylo 14 let. Pocházel z velké chudé rodiny z jižních Čech. V Praze se vyučil strojním zámečnickem a pomalu zkoušel různá zaměstnání. Když mu bylo přibližně 21 let, poznal moji maminku. Bylo to ve válce v roce 1941. Maminka byla ročník 1924 a musela by jako svobodná nastoupit do Říše na nucené práce. Proto si ji tatínek po krátké známosti vzal. Byl šikovný, takže ho děda Řehoř zaměstnal. Živnost se velmi rychle rozběhla a i ve válce si slušně vydělávali. Koupili dva malé nákladáky, takže mohli zboží i sami rozvážet a přivážet. Děda občas obchodoval i nelegálně, takže ho Němci zatkli a chtěli ho poslat do německého vězení. V tu dobu byl děda dost nemocný a asi by vězení nepřežil, takže vzal tatínek vinu na sebe a musel do vězení v Dachau. Maminka už byla krátce těhotná a bratr se narodil v říjnu 1942. Tatínek se vrátil po válce, takže brášku znal pouze z fotografie, kterou mu maminka poslala.

Děda se uzdravil a ještě v době války se začal poohlížet po pozemku na stavbu domku.

Dosavadní provizorium bylo sice pro obchod dobře umístěné, ale každou chvíli při velkých deštích nebo při tání zaplaveno Vltavou. Chytrý děda se rozhodl, že najde pozemek někde na kopci. To se mu také podařilo a ještě ve válce začal s výkopy. Díky své živnosti pořídil materiál velmi výhodně.

Když se tatínek vrátil z vězení, šla stavba velmi rychle. Babička Kateřina míchala maltu ručně v neckách a tatínek s dědou a

najatým zedníkem dokončili stavbu v roce 1947. To mi byl 1 rok a stěhovali jsme se do nového. Dokonce si pamatuji, že když mi byly 2 roky, začal stavět domek souseď proti nám a jsem seděla na hromadě hlíny a jedla ji.

Naštěstí se naše stavba stihla dodělat do roku 1948. Po tomto roce přišel děda při znárodnění o oba nákladáčky a dodnes máme schované dva roztrhané a podlepené doklady o nedobrovolném předání.

Jsem poválečné dítě. Měla jsem to štěstí, že jsem ty hrůzy války nezažila. Tak začalo moje nádherné dětství. Bydleli jsme sice ve městě, ale naše čtvrt' Střížkov byla spíše jako vesnice. Kolem nás bylo hodně parcel s chatkami a lidé z města do nich jezdili na víkend. Televize tenkrát ještě nebyla, takže jsme žili úplně jiný život než dnes. Měla jsem bezva kamarádky. S příchodem jara jsme hráli kuličky a jiné hry v parku i na ulici. Nejezdilo moc aut, takže ulice patřila nám.

Maminka měla svoji partu a chodila do Sokola. Tatínek byl funkcionář v kopané, takže se stále něco dělo. V naší sokolovně se pořádaly zábavy a vánoční besídky. Také já a můj bráška jsme chodili do Sokola. Několikrát do roka se pořádaly sportovní hry. Buď předvádění cviků na náradí, nebo turnaje ve volejbalu a samozřejmě turnaje v kopané. V létě nás tatínek většinou odvezl do nějaké horské chaty, nebo něco pronajal. Jezdilo nás víc, takže o zábavu bylo postaráno. V zimě nebyla nouze o sníh a já, ač holka z města, jsem se naučila docela slušně lyžovat. Tatínek v tu dobu pracoval jako ředitel Sběrných surovin a jeho podnik měl v Krkonoších chalupu. Jezdila jsem tam na zimní prázdniny.

Moji rodiče pořídili mezi prvními v naší čtvrti televizi a od té doby to u nás vypadalo jako v kině. V zimě jsme k nám přišli rovnou ze sáňkování nebo lyžování. Maminka dala dvě malé židličky a na ně žehlicí prkno, druhá řada byly židle a za nimi se sedělo na stole. Maminka nám uvařila čaj a většinou se našlo i něco na zub a všem sušila u kamen mokré oblečení a boty. U nás se také šily kostýmy na maškarní zábavy. Maminka byla vyučená švadlena, tak si s tím uměla poradit. Také silvestrovské oslavy byly veselé. Dost často se odehrávaly u nás. Tenkrát jsme neměli ústřední topení. V zimě jsme nejvíc obývali kuchyň, kde byla tálová kamna. Tam se odehrávalo téměř vše. Psaly se úkoly,

jedli a myli jsme se tam. Nedělní odpoledne jsme já, brácha a tatínek (pokud už nebyl na fotbalovém hřišti) zabrali gauč a poslouchali jsme pohádku v rozhlase. Maminka zaklekla a kartáčem a hadrem myla kachlíkovou podlahu.

Vánoční svátky mám spojené s vůní smrčku v obýváku. Tam se v zimě topilo právě pouze o Vánocích a myslím si, že když se topí v kamnech, udělá to úplně jinou atmosféru, než ústřední topení. Nikdy jsem nemusela nosit na krku klíč, protože maminka byla celé naše dětství doma. Tatínek nás byl schopný uživit. Měli jsme sice auto, ale tenkrát se tolik nejezdilo do ciziny.

Musím také zmínit, že děda Řehoř a babička Kateřina bydleli v domku v přízemí samozřejmě s námi. Pár let tam s námi bydlela i babička Antonie, maminka mého otce. Dům měl dvě podlaží, ale přesto jsme tam měli všichni dost místa. Děda v té

době koupil poblíž nás ještě jeden pozemek a začal na něm stavět ještě jeden malý domek, do kterého se chystal s babičkou nastěhovat, ale bohužel domek nestačil dostavět. Zemřel po těžké nemoci. Bylo mu pouze 57 let. Svůj život žil naplno, uměl peníze vydělat, ale také je uměl hodně rychle utratit.

Tatínek tenkrát bohužel nemyslel dopředu, další dům jsme v té době nepotřebovali, tak započatou stavbu zastřešil a ukončil. Vzhledem k tomu, že

vznikly pouze dvě místnosti, udělal z nich dvě garáže a jednu jsme pronajímali. Být to v dnešní době, dopadlo by to asi jinak.

Soužití s prarodiči nebylo jednoduché. Jak jsem již zmínila, pocházeli z Ukrajiny a oba se rádi napili. Byla jsem tenkrát malá, ale přesto si pamatuji občasné hádky, zvláště když se do toho vložila i maminka. Tatínek byl naštěstí rozumný a klidnější, tak se snažil vše usměrňovat. Maminčiny rodiče

inklinovali vždy spíše k bráchovi. Byl na ně víc zvyklý, jezdil s nimi dost často k rodině sedláka do Sestrouně u Sedlčan. Já jsem byla příliš fixovaná na rodiče a babičku Antonii. Ta vycítila, že jsem z druhé strany trochu odstrkovaná a přilnula více ke mně. Já jsem jí to oplácela velkou láskou. Byla milá a přívětivá. Neviděla jsem ji nikdy rozzlobenou. To z dědy Řehoře jsem měla vždy trochu strach. Byl na mne hodný, ale nestačila jsem k němu za těch pár let společného soužití přilnout. S každým problémem a bolístkou jsem vždy běžela za babičkou Antonii. Když se od nás odstěhovala do svého rodiště k bratrovi mého otce, bylo mi to moc líto. Jezdila jsem za ní do Pacova na návštěvu, ale to už nebylo ono. Byla jsem ještě malá holka a stýskalo se mi tenkrát po rodičích. Ve dne mi to ani tolik nevadilo, ale v noci, když jsem někdy nemohla usnout, jsem tajně brečela. Strýc Toník, ke kterému se babička přistěhovala, na mne byl moc hodný, ale jeho žena asi nebyla moc ráda, že tam jezdím, i když se mnou neměla žádnou práci. Babička šla brzy ráno koupit čerstvé pečivo na snídani, pro oběd jsem chodila s kastrůlky do továrny, kde pracoval strýc a večer jsem také většinou jedla u babičky.

Když mi bylo 15 let, byla jsem v létě u babičky naposledy. To už jsem v noci nebrečela. Chodila jsem každou sobotu a neděli na odpolední čaje do místního klubu s kamarádkami. Tenkrát jsem tam poznala jednoho kluka. Jmenoval se Bedřich. Chodil tam s místní smetánkou a dobře tancoval. Když holky viděly, že po něm pokukují, řekly mi, ať zapomenu na to, že by pro mne přišel. V duchu jsem si řekla, že se mi musí podařit dostat ho na taneční parket. Ještě to odpoledne se mi to povedlo. Zamilovala jsem se do něho. Měl motorku skútr, na které mě i svezl domů. Bylo to na konci léta. Já jsem odjížděla a on měl narukovat na vojnu. Byl rozumný a já ještě dítě, tak mi řekl, že nemá cenu, abychom se na sebe vázali a tak jsme se rozloučili. Od té doby jsem ho už nikdy neviděla.

To byly také poslední prázdniny u babičky, která již v této době onemocněla. V září jsem začala chodit do prvního ročníku gymnázia, tedy do 10. třídy. Odjeli jsme na chmelovou brigádu a tam mě tatínek s bráchou vyzvedli, když moje milovaná babička Antonie zemřela. Na ten den také nikdy nezapomenu. Když jsem viděla, jak proti mně jdou, bylo mi hned jasné, proč přijeli a vůbec jsem k nim nechtěla jít.

Tím vlastně skončilo moje dětství. Pro mě to byla obrovská ztráta.

V době, kdy ještě babička Antonie žila, se tatínek rozhodl, že strávíme léto v jeho rodné vesničce Pošná u Pacova. Domluvil se s manželem svojí sestry Boženy, který byl členem místního rybářského spolku, že nám zapůjčí maringotku, kterou tento spolek vlastnil. V podvečer nám maringotku dovezli na předem vybrané místo za vesnicí blízko potoka. Protože se rychle setmělo, šli jsme unaveni spát. Když jsme se ráno probudili, zjistili jsme, že nás obyvatelé vesnice zdálky pozorují. Brzy se ukázalo, že si mysleli, že se tam stěhují cikáni. Na noc proto zamkli všechna domácí a hospodářská zvířata. Cítuji jen místní obyvatele, aby to dnes některé nepřizpůsobivé občany nepobouřilo. Samozřejmě se vše vysvětlilo.

Tatínek navštěvoval své kamarády z dětství, bratr a já jsme si také našli mnoho nových přátel.

V maringotce jsme měli kromě pitné vody vše, co jsme potřebovali. Všechno bylo krásné do doby, než začalo pršet. Střecha byla jako řešeto, takže jsme k chytání vody použili téměř všechny nádoby, které tam byly. To se ale také vyřešilo. Strýc nám dovezl velkou nepromokavou plachtu a byli jsme zachráněni. Na tohle léto velmi ráda vzpomínám. Vždy, když jsem později přijela do Pacova, sedla jsem na kolo a jela navštívit kamarády.

Jako dítě jsem velmi ráda chodila na poutě. Nelákaly mě atrakce, neboť když jsem poprvé sedla na řetízkový kolotoč, prozvracela jsem celé odpoledne. Tatínek mě s bráchou vzal na houpačku v kleci. Účelem bylo roztočit klec kolem dokola. Vždy, když jsme se blížili k nejvyššímu bodu, dostala jsem strach

a celou svojí vahou jsem zabránila tomu, abychom se přehoupali na druhou stranu. Brácha se moc zlobil.
Zaměřila jsem se proto na jiné zajímavosti.

Kapitola 2 Studia

Do první třídy jsem začala chodit do malé školy v místě bydliště. Můj ročník byl velmi silný, takže jsem měla hodně kamarádek a kamarádů v mém věku. Od páté až do deváté třídy jsem chodila do vedlejší čtvrti. Podle tehdejšího bontonu jsem

také začala hrát na klavír a chodit do baletu k madam Štěpánkové, bývalé primabaleríně z Národního divadla. Po letech jsem zjistila, že mě sice tanec baví, ale ne balet. V deváté třídě jsem dokonce nastudovala se svými spolužáky závěrečné předtančení. V těchto letech jsem také tančila folklórní tanec pod vedením bezvadné učitelky z naší základní školy. Začala u nás učit těsně po ukončení vysoké školy, Byla mladá a měla k nám blízko. Tenkrát se jmenovala Vynopalová. Později se provdala za svého tanečního partnera a jmenovala se Kobylasová. Oba se také věnovali folkloru.

Po letech jsme se potkaly v divadle a ona si mě pamatovala, dokonce i moje jméno za svobodna. Říkala, že jsme byli jejím nejoblíbenějším souborem. Mám na ni dodnes krásné vzpomínky. Takových kantorů potkáváme během studií velmi málo. Bohužel je hodně těch, na které vzpomínám

s opačnými pocity.

Můj bratr v té době začal studovat na Libeňském gymnáziu. Měl v našem domě svoji místnost, a protože studenti mají vždy málo peněz, začala se u nás scházet parta spolužáků a později i spolužaček z vedlejších ročníků. Založili si kapelu a u nás hráli. Do místní hospody chodili s kýblem od marmelády pro pivo a maminka jim většinou podstrčila buď chleba se sádlem a cibulí nebo buchty. To mi zrovna bylo 13 let a byla jsem moc zvědavá, co se za dveřmi jeho pokoje děje. Zde jsem také poznala svého nynějšího manžela. Chodil k nám se svojí snoubenkou, kterou jsem nesnášela. Na dveřích bráchova pokoje byla přilepena cedule „Dětem do 15 let vstup zakázán“, takže jsem i nadále nevěděla, co se za nimi děje. Ještě mi nebylo 15 let, když se Roman, můj manžel, přimluvil za to, abych tam s nimi mohla být, že prý jsem talisman party.

Roman v té době vedl asi velice dobrodružný život. Na gymnáziu samé průšvihy, jezdil asi víc na vandry s kamarády, než se věnoval své snoubence, a ta se s ním rozešla. Na podzim narukoval na vojnu, protože se po více pokusech nedostal na vysokou školu, neboť měl z mamčině strany příbuzné na západě. V té době se parta rozběhla trochu různými směry. To už mi bylo 16 let, když se Roman u nás po delší době objevil v letecké uniformě. Brácha nebyl doma, tak jsem se mu věnovala já. Řekl mi, že jsem se v posledním roce dost změnila. Asi jsem trochu dospěla.

Kapitola 3 Dospívání

Roman k nám začal „za bráchou“ chodit častěji. Asi už dříve zjistil, že jsem ho tenkrát dětsky tajně milovala.

Aby to nebylo moc nápadné, začali jsme se stýkat i mimo můj domov. Když jsme spolu Roman a já začali chodit, bylo to v době, kdy se gymplácká parta zdánlivě trochu rozcházela. Roman po dalším nezdařeném pokusu dostat se na vysokou školu narukoval. Většina kluků začala navštěvovat různé vysoké školy. Také postupně změnili partnerky, ale celkem brzy všichni zjistili, že jim dýchánky u mého bráchy chybí a začali se opět scházet. Roman a já jsme v té době měli ještě jednu partu. Byli to hráči basketu a jejich přítelkyně. Byli jsme i na společných dovolených, hrávali jsme kanastu. Po letech jsme zase vpluli do naší původní party. Roman do ní patřil odjakživa, ale já jsem vlastně byla v partě nováčkem, protože jsem byla nejmladší. Kromě manželky mého bratra jsme byli všichni odchovanci stejného gymnázia. Tyto vztahy, které jsou mimochodem nejpevnější ze všech, nám vydržely až do současnosti. Člověk má moc dobrý pocit, když ví, že někde dost blízko jsou kamarádi, kteří jsou připraveni pomoci v jakoukoli denní i noční hodinu a to je k nezaplacení. Prožívali jsme spolu narození dětí, ale i úmrtí rodičů a společných přátel a vždy jsme se vzájemně v těžkých chvílích podrželi. Ani jsme si nemuseli nic říkat a vždy, když jsme kamaráda potřebovali, se tam někdo objevil. Bez takových vztahů bych nedokázala žít.

Samozřejmě člověk získává během svého života mnoho nových přátel a kamarádů. Někteří se stanou i součástí party, ale ty původní vztahy jsou nejpevnější.

V době, kdy jsme začali jezdit na naši chalupu, jsme si utvořili novou partu, se kterou jsme se scházeli a scházíme hlavně během léta a většinou spolu trávíme konec roku a Silvestr. Ještě v mládí jsme Silvestr slavili na horách, ale to se koupí chalupy změnilo. Část naší původní party po roce 1968 emigrovala, někteří členové bohužel zemřeli.

Nejvíce vzpomínám na Vánoce a Nový rok 1961-62. O svátcích jsme byli společně s gymláckou partou obohacenou o nové partnerky v kavárně Vltava. Brácha měl jít také, aby mě dovedl domů, ale na poslední chvíli si to rozmyslel a

nešel. Neměl takové akce rád. Byl raději doma a četl knížky. V té době navštěvoval vysokou školu strojírenskou a já začala chodit do desáté třídy 12-letého gymnázia. Další spolužák Pavel se nabídl, že mě domů doprovodí, tak mě rodiče pustili. To jsme ještě stále náš vztah tajili. Roman přinesl čokolády z balíčku od tety ze západního Německa. Mě dal jednu celou a druhou rozdělil. Myslím, že parta, do které jsem tenkrát ještě nepatřila, začala něco tušit. Pouze rodiče a brácha o ničem nevěděli. Nový rok jsem trávila v kasárnách ve Kbelích, kde Roman sloužil. Nedostal vycházku. Tak jsem šla za ním. Ráda na to vzpomínám. Od té doby jsem často chodila s Romanem do různých malostranských hospůdek na pivo a topinky, většinou obklopena několika dalšími kamarády ve vojenském. Občas jsem se také musela učit, abych nějak zvládala studium. Rodiče zjistili, že chodím s Romanem někdy kolem mých 17. narozenin. Na začátku se jim to moc nelíbilo. Věděli, že Roman měl vážnou známost, a říkali, že je to frajer, který by mě mohl zklamat. Až později zjistili, že se umí o rodinu dobře postarat, ale nebudu předcházet.

Málem jsme se mojí vinou rozešli, ale dobře to dopadlo. Byla jsem s gymplem na lyžařském výcviku a z legrace jsme napsali svým klukům společný, poněkud nejapný, dopis. Roman se mi po jeho obdržení delší dobu neozval. Musela jsem ho vyhledat já. Trénoval dorostenky v basketu. Sám ho hrál závodně jako dorostenec za Spartu. Nebyl zrovna nadšený, když mě před tělocvičnou uviděl. Řekl, ať s ním jedu, že si musí něco zařídit. Zahlédla jsem ho v podloubí na malé Straně, jak se baví s jedním vojákem a dvěma holkama, které jsme potom náhodou potkali v jedné hospůdce. Docela mě mrzelo, že si v tak krátké době našel náhradu, ale asi to bylo z trucu. Všechno jsme si vyjasnili a malou krizi jsme zažehnali.

V létě už tatínek rezignoval a dokonce nás odvezl do jižních Čech do půjčené chaty na dovolenou. Na to léto nemám dobré vzpomínky. Společná dovolená byla bezva, ale v tu dobu se tam utopil mladý kluk, kterého jsme tam poznali. Roman ho pomáhal ve vodě hledat, už byla tma, a já jsem jenom slyšela, že se utopil kluk z Prahy. Volala jsem Romana a on se neozýval. Asi půl hodiny jsem si myslela, že ten utopený je on. Pak se vedle mne objevil a mně spadl kámen ze srdce. Ale dodnes vidím toho kluka pod nějakým hadrem, kterým ho přikryli, když ho teprve ráno našli. Některé zážitky bohužel neumím ze svého života vytěsnit. Roman byl a je sportovně založený. Na vojně hrál basket se svým velitelem. Zнала jsem se s ním i jeho manželkou. Dokonce nás pozval na jejich chatu. Díky tomuto přátelství měl Roman i více propustek. Táhla jsem s ním

celou vojnu. Mezi tím jsem odmaturovala. Na vysokou se mi nechtělo, zkoušela jsem nástavbu, ale nedostala jsem se.

Začala jsem pracovat ve Výzkumném ústavu motorových vozidel. Byla to zajímavá práce. Testovali jsme nová auta, já jsem zapisovala a vyhodnocovala výsledky jízd a rýsovala jsem, co bylo potřeba. Roman začal pracovat v Plastimatu. Z ušetřených peněz jsme si pomalu začali zařizovat jednu místnost v domě mých rodičů. Bratr ještě studoval na Vysoké škole strojírenské.

Kapitola 4 Svatba a první roky manželství

V září 1966 se konala velká svatba. Maminka napekla a navařila za pomoci kamarádek koláčky, dorty, svíčkovou a jiné pochutiny. Obřad byl na úřadě, ale pravá svatba byla v libeňském dřevěném kostelíčku sv. Vojtěcha. Když jsem před odjezdem vyšla před barák, byli před ním snad všichni sousedé. Moje kamarádky roznášely cukroví a Roman kořalky. Jeden příběh za všechny. Jedna sousedka šla svému muži pro pivo k obědu a tak se u nás opila, že při cestě domů upadla, rozbila džbán plný piva a vysypala tašku plnou koláčků a cukroví, kterým si tajně plnila tašku. Její manžel po nás chtěl, abychom jim koupili nový džbán.

Den před svatbou se u nás stala ještě jedna nepříjemnost, kterou jsem zjistila až později. Protože v naší ulici, která končila na louce, stály pouze dva domy, neudělali u nás tenkrát kanalizaci a měli jsme pouze septik. Při předsvatebním zmatku a větší spotřebě vody se zapomnělo na odčerpání, unikla přepadem část jímky do sklepa. Tam naštěstí na stolech stály dorty, chlebičky, svíčková a vše ostatní, co se do naší malé ledničky nevešlo. Podařilo se vše v čas přemístit a jímku vyčerpat. Já jsem si zatím jela pro kostýmek. Ráno jsem se v pohodě koupala a připravovala na jeden z nejhezčích dnů v životě. Díky všem, kteří o oné události věděli a nic mi neřekli, byl onen den krásný. Bylo sice velmi teplo, ale odpoledne nám pro štěstí zapršelo. Můj bráška, jako vášnivý fotograf, nám

udělal na nějaké speciální desky fotografie. To budu jednou překvapená, až je uvidím. Naštěstí jsme měli i několik dalších kamarádů, kterým se fotky povedly. Hostina se konala v našem domě. Vyklidila se část nábytku, z agitačního střediska jsme si půjčili stoly a židle. Dodnes mě mrzí, že jsme si neobjednali na svatební noc nějaký romantický hotýlek. Takhle jsme museli čekat, až odejde poslední host, dát stranou stoly a židle a provizorně nastěhovat postel. Od ložnice mých rodičů nás dělil pouze závěs. My jsme byli ale tak unaveni, že jsme padli a usnuli. O naší svatbě se ještě dlouho mluvilo. My jsme odjeli na pár dnů do severních Čech, kde měla Romanova maminka půl chalupy, do které se i později z Prahy odstěhovala. Ještě v témže roce jsme jeli na svatební cestu do Jugoslávie přes Vídeň.

O dva roky později se nám narodil náš první syn Roman. Když mu byli 4 měsíce, okupovala nás ruská armáda. V tu dobu jsme byli na chalupě, takže jsme měli všechno z první ruky. Přišli k nám přes východoněmecké hranice. Začala nám další doba temna. Moje starost a život se upnuly na výchovu syna. Roman už měl v tu dobu lepší zaměstnání, takže jsme se měli celkem dobře. Když byl Romčovi rok, přesvědčila mě maminka, ať jdu pracovat, že bude hlídat. Už jsem nenastoupila do výzkumáku, ale do Plastimatu. Roman začal večerně studovat na VŠE. Tu také v roce 1973 dokončil.

To už jsme měli dvouletého syna Dana. Žili jsme si hezky. Roman měl trochu více svobody, říkal, že jsme doma tři ženské, já, maminka a babička Kateřina, tak by se tam motal. Občas zašel s partou z práce na pivo. Když jsem se začala trochu zlobit, omezil to. Malý Roman byl díky mé mamince dost rozmazlený, tak moc nechtěl s tátou jezdit sám. Poprvé spolu vyjeli k babičce Hildě, mojí tchýni, když byly

Romčovi tři roky. A já jsem zůstala doma s pár měsíců starým Danem. Hned odmala jsme kluky vedli ke sportu a hudbě. Už za svobodna jsme jezdili na podnikovou chatu v Krkonoších. Bylo to úplně jednoduché stavení se suchým záchodem, noclehárnou a kamny na pokojích. Muselo se k ní jít asi 2,5 km pěšky, mnohdy jsme si prošlapávali cestu čerstvým sněhem, ale protože jsme měli bezva partu, jezdili jsme tam moc rádi. Místo lyžařského vleku jsme měli na velké cívce namotané ocelové lano k roztahování větroňů. Na konci ocelového bylo vyplétané lano s uzly, každý měl kolem pasu připevněný pásek a na něm hák, kterým jsme se přichytili na uzel. Nahoře byla kabina s motorem, který obsluhovat někdo z party a na písknutí nastartoval motor a tím, jak se lano navíjelo na cívku, nás vytáhl nahoru. Potom jsme lano vlastní vahou stáhli dolů. Sjezdovku jsme si upravovali sami tím, že jsme ji ušlapali.

Později vznikla z našich dětí bezva parta, tak nás napadlo uspořádat v době jarních prázdnin lyžařský kurz. Děti byly nadšené, tak jsme po dlouhá léta tradici udržovaly. Parta dospělých byla sehraná a každý dělal, co bylo právě potřeba. Hlavní vedoucí, dva oddíloví, topič, zdravotník, dva zásobovači a samozřejmě kuchařka. Hlavní zásoby jsme si nechali přivézt rolbou, ale pro čerstvé se obden chodilo pěšky. Já jsem buď vařila nebo dělala instruktorku. Potraviny na vaření mi pomáhal připravovat manžel, který byl současně zásobovač nebo obsluhoval motor u vleku. Ten se každou chvíli porouchal, takže ho museli opravovat. Když přišly děti domů, museli jsme kontrolovat, zda mají vše mokré rozvěšené a ne pod postelí nebo v poličce. Večerní mytí probíhalo v lavorech na pokojích a malé holky jsem v půlce týdne koupala ve vaničce. Ráno se myly venku u korýtky, pouze na čištění zubů dostávaly vlažnou vodu do kalíšků. Každý večer se hrály společenské hry nebo na kytaru a zpívalo se. Pokud se plánovaly příští oběd brambory jako příloha, děti je večer loupaly. Také na nádobí se střídaly party dětí. Součástí kurzu byly také závody ve slalomu speciál a v obřím. Na konci pobytu se konal samozřejmě karneval a slavnostní vyhodnocování soutěží. Děti zde byly rozhodně spokojenější než v několika hvězdičkovém hotelu, kde nebývají ani společenské místnosti. Když jsem v té době viděla film "S tebou mě baví svět", měla jsem pocit, že byl točen podle našich zážitků. Když jsme do Krkonoš začali jezdit s malým Romčou, byli mu dva roky. S druhým synem Danem, když mu byli také téměř dva roky. To už Romča nosil baťůžek a Dan občas seděl tátovi na baťo, protože byl líný šlapat, ale to jsme ho záhy odnaučili. Na chalupě měla každá rodina plechovou skříňku, kde jsme měli ložní prádlo, bačkory, pyžama a základní potraviny, které jsme si při podzimní brigádě přinesli, ale každý pátek jsme nesli na zádech

vše čerstvé od jídla a pití. Byl to pravidelný zimní rituál. Ve čtvrtek připravit prádlo a jídlo do batohů, maminka nám v pátek přivedla děti do práce a odpoledne jsme podnikovým autobusem vyrazili. Bylo to dost náročné, protože jsme sezónu mnohdy zahajovali kolem Mikuláše a končili s posledním sněhem. Když jsem byla těhotná s dcerou Michaelou, ještě na začátku pátého měsíce jsem lyžovala. Příští sezónu jsem vynechala a později jsme začali jezdit ob týden. Láska k lyžování zůstala celé naší rodině dodnes.

V roce 1973 jsme koupili v severních Čechách, v místě odkud pocházeli prarodiče mého muže Romana a kam jezdil se svými rodiči od narození, chalupu. Pokud jsem nebyla právě na mateřské dovolené, brala jsem

si i neplacené volno a prázdniny jsme trávili zde. Moje maminka nepracovala, pouze v době, kdy jsme s bráškou studovali, dělala brigádu, takže s námi také mohla být na chalupě a tatínek s manželem za námi dojížděli. Dost často jsme jeli s Romanem na dovolenou sami a maminka hlídala děti.

Když jsme se rozhlíželi, kde chalupu koupit, tatínka to táhlo spíše na jih Čech odkud pocházel. Protože koupil financoval z peněz z nuceného prodeje dvou pozemků, což je kapitola sama pro sebe, snažili jsme se mu vyhovět. Ale když viděl, že Romana to táhne spíš na sever, koupili jsme nakonec chaloupku ve Šluknovském výběžku, nejsevernějším cípu republiky. Všichni jsme si ji brzy zamilovali. Dalo nám sice hodně práce dostat ji do stavu, aby se dala obývat, ale jezdili jsme tam záhy po koupi. Je na krásném místě uprostřed zeleně.

Kapitola 5 Důsledky komunistického režimu

Do začátku sedmdesátých let jsme si žili v naší pražské „vesnici“ celkem dobře. Odmyslím-li si politickou a hospodářskou situaci. Jak jsem již jednou

zmiňovala, už v mém dětství se díky sportu a různým společenským akcím lidé v naší lokalitě velmi dobře znali a hodně spolu kamarádili. To pokračovalo do mého dospívání a zralého věku. V současné době už v takové jakési komunitě žijí naše dospělé děti, ale o tom až později.

Na začátku 70. let se začalo stavět sídliště Severní město. Praha se tak postupně začala zvětšovat. Pro nás to mělo jediný klad, získali jsme přípojku na kanalizaci. V tu dobu někoho napadlo, že výstavbu zakomponuje i mezi naše vilky. Kolem nás sice byly samé stavební parcely, ale kromě nás a sousedů Lednových naproti nikdo se stavbou nezačal. Stát se proto rozhodl, že donutí majitele k odprodeji.

Bohužel se to velmi těžce dotklo i nás. Rodiče byli nuceni prodat za směšné peníze část pozemku u domu a celý pozemek, který ještě tenkrát patřil babičce Kateřině. Nikdy nezapomenu, když přijelo nákladní auto a kolem ovocných stromů v květu omotaly postupně řetězy a i s kořeny je vytáhly a někam odtáhly. Tatínek, maminka a já jsme stáli u okna a plakali. Ještěže se toho nedožil děda Řehoř, který byl vášnivým zahrádkářem a všechny stromy vysázel. Zbyla nám malá předzahrádka a kousek pozemku za domem, na kterém zůstal jediný strom – ořech. Za pozemky jsme dostaly 11 Kčs/m² a pár korun za stromy a ploty. Maminka od té doby začala marodit se srdcem, na což i později zemřela. Mně vlastně zničili vzpomínky na dětství, když jsme na jaře přišla ze školy a vylezla jsem na ranou třešeň a debužírovala jsem si. Pak jsme až do podzimu měli stále čerstvé ovoce a na zimu jsme uskladnili jablka a hrušky. Zbytek zahrady jsme byli nuceni na čas pronajmout státu, aby na něm stavebníci postavili jeřábovou dráhu. Když foukal silný vítr, bála jsem se, že nám jeřáb spadne na dům, což se v té době zrovna v Praze stalo. I ten ořech trpěl. Z jedné strany byl celý polámaný, ale naštěstí se po pár letech vzpamatoval. Sázel ho děda, když se stavěl náš dům. Rodí až dodnes krásné ořechy s měkkou skořápkou.

Kolem nás postavili pension důchodců a na našem původním pozemku dům služeb pro seniory. Docházel tam lékař, zdravotní sestry tam měli službu stále, byla tam kuchyň a jídelna, společenská místnost. S ředitelstvím penzionu jsme bojovali, např. vzduchotechnika byla nastavena přímo na náš dům a byla velmi hlučná. Sice jsme se vždy rozumně dohodli, ale ztráta našeho soukromí to v každém případě byla a je samozřejmě dodnes. I v současné době jsme prohráli boj proti rozšíření stavby, která nyní slouží jako denní stacionář pro lidi s Alzheimerovou chorobou.

Kapitola 6 Naše sluníčko

V srpnu v roce 1977 se nám narodila Míša. Kluci se na ni velmi těšili. Dan stále říkal, že se o ni bude starat. Načasované to bylo dobře. Dan začal chodit do první třídy a já jsem mohla dohlížet na jeho učení v klidu. Michalka byla velmi hodné miminko. Už od 10 měsíců chodila na nočník. Byla velmi čistotná a záhy si začala sama vybírat, co si sama oblékne. Byla samostatná, dokázala se zabavit malováním a později různou výtvarnou činností. Kluci sice nijak zvlášť v dětství nezlobili, ale Míša mi vše vynahrazovala. Narodila se mi v té době relativně později, takže jsem její dětství prožívala už s jinými pocity. Už jsem neměla takovou potřebu chodit stále někam do společnosti nebo jezdit bez dětí. Tím nechci říci, že jsem dětství kluků prožívala méně procítěně, ale přece jenom jsem měla první dítě o devět let dříve. Maminka mi sice hodně pomáhala, ale přesto jsem zůstala na mateřské dovolené do tří let věku Michalky. Ani potom se mi do práce moc nechtělo, ale peníze jsme potřebovali. Skoro každý rok jsme jeli s dětmi do Bulharska k moři. Také tam jsme mívali bezva partu. Od našeho podniku tam byly postavené chatky, sprchy a WC, žádný komfort, ale nám to stačilo. Byla tam nádherná písčná pláž. Zbytek léta jsme trávili na chaloupce.

Tatínek se moc těšil na důchodový věk, jak budou s maminkou a vnoučaty trávit léto společně. Bohužel byl v důchodu krátce a zemřel v 64 letech. Byla to pro nás všechny velká rána. Všichni jsme ho milovali. Nejvíce samozřejmě byla postižena maminka. Jezdili

všude společně, všechny volné chvíle trávili spolu. Upnula se sice více na nás a vnoučata, ale viděla jsem, jak moc se trápí. Myslím na tatínka často. Když jsem byla malá, bral si mě na koleno a říkal mi buď ty moje cikánečko nebo, nevím proč, židovečko. Asi kvůli nosu, který jsme měli stejný.

Ráda také vzpomínám na to, když byly děti ještě v kočárku. Jezdila jsem s několika maminkami na procházky. Vzájemně jsme si děti pohlídaly a došly si do nedaleké samoobsluhy nakoupit. Když děti povyroستly a narodily se nám další, pokračovalo naše kamarádství. Větší děti si hrály na písku a my jsme si u kočárků povídaly. Byly jsme většinou na delší mateřské dovolené, takže náš život nebyl tak uspěchaný jako dnes.

Kapitola 7 Studentská léta našich dětí

V roce 1982 začal Romča studovat na gymnáziu poblíž nás. Kdyby tam tuto novou školu nepostavili, pokračoval by pravděpodobně v naší tradici a chodil by na libeňské. Začal také hrát v kapele Špalíček na klarinet. Na ten se už pár let učil hrát, takže ho oslovila spolužačka Martina,

kteřá už se svojí sestrou, dvojčetem Zitou, s touto skupinou hrála. Mimochodem se později stala jeho manželkou. Hráli folklorní písničky z Chodska a Plzeňska. Syn Dan, který uměl hrát na akordeon, začal o pár let později v této kapele hrát. Protože ale v té době potřebovali kontrabasistu, naučil se v krátkém čase hrát na basu a mohl s nimi začít jezdit na různé festivaly. Byly to hezké časy. Kluci tak měli možnost vycestovat i na západ. Byly to výměnné festivaly. V cizině bydleli v rodinách členů místní kapely a my jsme je zase ubytovávali u nás. Tato kapela hraje společně dodnes pod názvem Muzika Špalíček. Někteří členové se obměnili, ale základ zůstal a v roce 2012 slavili 30 let od založení a při té příležitosti pokřtili nové CD.

O tři roky později začal na témže gymnáziu studovat Dan. Oba kluci díky zájmu o muziku právě nevynikali v technických předmětech, zejména v matematice. Roman v tomto předmětu odmaturoval s odřenýma ušima, takže se tam zrovna dobře nezapsal, ale Dan byl o něco lepší. Naštěstí ho neučila matematiku stejná profesorka. Když začala Míša se studiem I. ročníku, přišla první den domů a její první otázka zněla: „Že nevíš, koho mám na matematiku?“ Bylo mi jasné, že si musím s onou soudružkou profesorkou promluvit. Hned při první třídní schůzce jsem ji požádala, aby zapomněla na to, že tam docházeli i oba její bratři a posuzovala dceru podle jejích výsledků. Zřejmě si uvědomila, že Roman kvůli ní málem neodmaturoval. Jaké asi muselo být její zděšení, když se Míši zeptala, co Roman dělá, a ona jí odpověděla, že studuje na pedagogické fakultě a z matematiky dostal dvojku. Úplně jí prý spadla brada.

Ovšem moje zděšení bylo ještě horší, když jsem před přijímačkami mojí 15-ti leté vnučky na tentýž gympl zahlédla na autobusové zastávce milou soudružku profesorku matematiky, která naštěstí s výukou končila. Ale k tomu dojdou později.

Roman zdárně dokončil pedagogickou fakultu a začal učit na základní škole. Dan se sice dostal na studia medicíny, ale odtud brzy zběhl a vystudovat VŠE. Oba později vystudovali Ježkovu konzervatoř. Roman s klarinetem, Dan s kontrabasem. Romča inklinoval více k muzice, takže se stal učitelem a později zástupcem ředitelky na ZUŠ. V současné době tam působí jako ředitel. Dan si během studií založil ještě folkovou kapelu Pražce. Začal textovat písně a další člen kapely dělal muziku. Zjistil, že básnění mu docela jde, tak se vrhnul na poezii. Vyšly mu tři sbírky, o které je celkem zájem. Můj bratr po přečtení první z nich prohlásil, že „kdyby byl jeho manželkou, tak mu rozbije hubu“. Nevím, na kolik se jeho zpovědi zakládají na pravdě, ale občas bych se k názoru mého

bráchy připojila. Skupina Pražce se bohužel po pár úspěšných letech, ve kterých absolvovali několik soutěží na Portě a mnoho festivalů, rozpadla. Jednou dokonce byli vyhlášeni jako Objev roku. Dva členové kapely byli z Prahy a dva z Ostravy, a to byl velký problém. Na Danovi vidím dodnes, že jeho práce v oblasti obchodu ho příliš nenaplňuje a že by raději utekl k textaření a muzice. Já bych mu to přála, ale nevím, zda by byl schopen takto uživit rodinu.

Jak jsem již zmínila, naše dcera také úspěšně absolvovala gymnázium, získala titul diplomovaný specialista a poté na Vysoké škole zemědělské bakalářský diplom. Má státnici z angličtiny a mezinárodní certifikát z němčiny. Ještě v době studií začala doučovat děti angličtinu. Po skončení studií jí bylo nabídnuto učit na základní škole, zkusila to asi dva měsíce, ale zjistila, že ji to nenaplňuje. V této škole bylo hodně nepřizpůsobivých dětí, které neuměly pořádně ani češtinu, natož aby měly zájem o výuku angličtiny. Zvolila proto soukromou školu, kterou provozuje doma. Zpočátku učila pouze děti, v současné době učí všechny věkové kategorie.

Kapitola 8 Svatby našich dětí

Romanova svatba se konala v roce 1995 a byla velkolepá. Ani tři týdny předem jsem za značné pomoci mých kamarádek a přítelkyň mojí maminky, která bohužel v té době už nežila, začala péct různé druhy cukroví a těsně před svatbou mrňavé koláčky. V předvečer té velké události přijel Romanův šéf z Vídně, a když viděl na zemi 16 lísek od ovoce plných sladkého pečiva, myslela jsem, že údivem omdlí. Chystala jsem právě výslužky pro sousedy a svatebčany do košíčků. Martina jela na obřad v bílém Cadillacu a Roman v trabantu. Polední menu zajišťovali rodiče Martiny. Tam se sešlo něco kolem stovky hostů. Měli jsme zapůjčen jeden podnikový klub i s kuchyní a vším potřebným. Na svačinu jsme se již stěhovali na fotbalové hřiště v místě našeho bydliště.

Zapomněla jsme zmínit, že součástí příprav byla příprava obalování a zamrazování asi dvou set řízků, podobný počet kebabčat, které opět naše známé pekly odpoledne ve fritáčích. Dále nám známá kuchařka uvařila obrovský hrnec guláše. Obložené mísy, zelenina a už se ani nepamatuji, co jiného. Večer se sešlo asi dvě stě lidí. Hrál, zpívalo a tančilo se celkem tři dny. Takovou svatbu prý ještě naše čtvrť nezažila.

Když si bral Dan Terezku za ženu v roce 1999, chystali jsme vše ve spolupráci s Terčinou maminkou. Oběd byl rozumný asi pro 40 lidí a nechali jsme si ho z našich surovin uvařit. Svatba se také konala v klubovně fotbalového hřiště. Odpoledne a večer se sešlo tak asi 150 lidí, většinou kamarádů Dana a Terky, ale také naši přátelé.

Přípravu předem jsem také nezanedbala. Napekla jsem cukroví i koláčky, ale už ne v takovém množství jako u Romana. Pečení jsme si rozdělily se spolutčyní Jiřinkou, s kterou máme moc hezké vztahy.

Svatbu Míši a Františka jsem si vychutnala asi nejvíce. Bylo to v roce 2008. Ne, že bych si svatby synů neužívala, ale byla jsem z nich dost unavená. Míšina byla přehledná a uspořádanější. Konala se v restauraci v místě našeho bydliště. Bylo čerstvě

vymalováno, a protože se s majitelem velmi dobře známe, mohli jsme si sami připravit v předvečer svatební tabuli. Také jsme mohli servírovat naše pečivo a dorty. Oběd byl asi pro 30 lidí a večer přišli kamarádi a přátelé. Mělo to velkou výhodu. Rodiče Franty bydlí kousek od nás, takže se nemuselo nikam dojíždět. V penzionu jsme měli zamluveno několik pokojů. Také v místnosti, kde jsme měli uskladněné dortíky a koláčky, byly postele, takže když byly malé děti unavené, mohly tam i spát. Kluci se ženili na radnici, ale Míša měla svatbu v malebném kostelíčku na Proseku. Můj kamarád z dětství vlastní několik krásných aut, veteránů, ve velmi dobrém stavu. Krásné polstrování, lak jako nový. Jedno auto nám půjčil a sám ho řídil a musel s ním jet i jeho mechanik, protože občas byl problém se startováním. To se také stalo cestou do kostela. František, nynější manžel naší dcery, už netrpělivě čekal s ostatními svatebčany a přáteli před kostelem. Když se auto s nevěstou dlouho neobjevovalo, napadlo nás, že má poruchu. Poslední etapa jízdy byla do kopce a v tom byl problém. Na pomoc přispěchalo několik kamarádů a auto roztlačili a to zdárně dorazilo do cíle. Dokonce i pan farář čekal před kostelem a uvítal nás venku. Naštěstí nejsou svatby v kostele tak často, ten den se konala pouze naše, tak jsme nikoho neblokovali. Bylo to krásné. Kostel ještě umocní sváteční a mimořádnou událost, takže byla všeobecná spokojenost. Zpáteční cesta, kdy už jeli ve starém autě novomanželé spolu, proběhla bez problému. Měli jsme také výbornou květinářku. Na vstupu do našeho domu naaranžovala bránu s květinami, uvázala nádhernou kyticí na auto, dokonce ozdobila i kraje lavic v kostele. Květinovou bránu přenesli naši kamarádi k restauraci, která je od nás asi 200 metrů. Byli jsme připraveni i na horší počasí. Předzahrádka restaurace byla celá zastřešená a vyhřívaná dvěma plynovými ohřívači, takže se dalo sedět i venku.

Zajímavostí je, že František se zná se synem Danem už od šesti let, kdy spolu začali chodit do první třídy a záhy se stali nejlepšími kamarády.

Jsem ráda, že už máme všechny svatby za sebou. Prohlásili jsme, že pokud by si to náhodou chtěl někdo zopakovat, půjde to už mimo nás. K tomu doufáme, snad nedejde.

Kapitola 9 Naše vnučky

Když mi bylo 51 let, narodila se nám první vnučka Zita od nejstaršího syna. Bylo to nádherné miminko. Když jsem ji poprvé hlídala, držela jsem ji 2 hodiny v náruči a vydržela jsem se na ni celou dobu dívat. Lidé, kteří nemají děti ani vnoučátka jsou o moc ochuzeni, ale ve většině případů to není jejich vina. Začala mi nová životní etapa. Moje vlastní děti už byly velké, takže jsem se na vnoučátka zaměřila více. Po čtyřech letech se Zitě narodila sestřička Beata. Byla samozřejmě také krásná. Také s vnučkami a jejich rodiči jsem začala v zimě jezdit do Krkonoš. Rodiče většinou nemají takovou trpělivost, tak jsem je začala učit lyžovat postupně já. Nikdy nezapomenu na hlášku, kterou pronesla Zitinka: „Babičko, už vím co je ta váha,“ když se právě hrabala ze závěje a její kulich s ohromnou bambulí byl celý od sněhu. Stále jsem do ní hučela, že nezatočí, pokud nezatíží pouze jednu nohu. Od toho dne, kdy učinila tento objev, se stále k mojí velké spokojenosti zdokonalovala. Beatka byla také velmi šikovná a podle pravidla, že se mladší sourozenec snaží svůj vzor rychle dohnat, začala lyžovat velice rychle. Moje snacha Martina má sestru dvojče a její syn Martin byl mým prvním žákem lyžování v naší rodině a stejně tak i jeho bráška Patrik. Téměř po roce od narození Beaty spatřila světlo světa naše třetí vnučka Eliška, dcera Dana a Terezy, a o tři roky později její sestra Anežka. Obě byly krásné jako obrázek. Můj manžel Roman jednou prohlásil, že si toho vnuka bude muset udělat sám, když má samé holky. Ale ještě máme naději, že se třeba jednou narodí kluk naší Míše s Františkem.

S vnučkami jsme zažili mnoho krásných příhod, které jsem si, bohužel, nezapisovala. Byly podobné těm, které jsem už prožívala tenkrát, když jsem jezdila na podnikový lyžařský výcvik. Měla jsem vždy ty mladší děti, z nichž většina ještě neuměla lyžovat a sotva se udržely na nohou při stoupání do kopce. Některé hlášky si pamatuji dodnes. Jedna holčička, která se právě naučila zatáčet, na mě křičela: „ Já už umím kličkovat na svahu!“ a druhá, která se moc snažila, ale stále padala, po několika hodinách křičela: „ Ty blbej svahu!“ Ve skupině jsem měla malého Pepíčka, který za mnou stále chodil a zbožně na mě koukal. Ten byl sice velmi snaživý, ale vůbec mu to nešlo. Vzali jsme si ho

s druhým instruktorem mezi sebe na dlouhý klacek a pomalu v pluhu jsme s ním sjížděli svah. Když se mu pak samotnému podařilo ujet asi 15 metrů, radostí na mě křičel: „ Helčo, já jedu!“ Skončil tenkrát sice v tarasu ve velké závěži, ale byl šťastný. S Pepíčkem si ještě pamatuji jeden příběh. Náš praktikant tenkrát onemocněl a ulehl. Jedno odpoledne, když měly děti mít volno bez lyží, slyšel z vedlejšího pokoje podivné zvuky – uf, uf – a podobné vzdychání. Šel se tam podívat a uviděl Pepu, jak se snaží nacpat nohy do holinek, které mu byly o číslo menší. Půjčil mu svoje sněhule, které byly o tři čísla větší, než on potřeboval, ale on vděčně prohlásil: „ Ty mi jsou.“ Mnoho dětí přijela na výcvik v nevhodném oblečení a výstroji. Jedna holčička třeba měla chlupatou bundu, která, když se namočila, schnula celý den. Půjčovali jsme dětem naše oblečení. Také vázání na lyžích bylo často nastaveno tak, že se do něj boty nevešly. Proto jsme hned po příjezdu na chatu všechno kontrolovali, aby příští den mohly děti na svah.

Můj oddíl ze začátku nemohl na vlek. Větším dětem záviděly. Když už se děti celkem udržely na nohou, zkusili jsme je z půlky kopce vyvézt vlekem. Některé dokázaly jet samy a ostatní jsme si rozebrali s dalšími vedoucími. Já měla samozřejmě Pepíčka. Na koleni jsme je pomalu dostali nahoru. Byly nadšené a celé odpoledne si o tom povídaly.

Uprostřed týdne jsme vyráželi na běžkách. Opět jsme se snažili about do běžek i všechny děti, které je neměly. Já jsem za pomoci ještě jednoho dospěláka vyrazila na malý okruh. Musela jsem je dostat přes sjezdovku dolů k lesní cestě. Náš hlavní vedoucí nás od chalupy sledoval a hrozně se smál, protože v jednu chvíli jsme byli na zádech všichni. Ale k nástupu naší cesty jsme se nakonec dostali. Lesem se jelo po rovině, byly tam pouze malé sjezdy a výšlapy, ale závěrem jsme museli vyšlapat velký kopec. Některé děti už začaly plakat, že nemohou, tak jsme si my dva dospělí rozdělili jejich lyže a na ramenou jsme je vynesli, klouzající v běžkových botách zcela vyřízení (alespoň já) až k chalupě. Mysleli jsme si, že večer padnou a budou spát, ale opak byl pravdou. Musela jsem se smát, když jsem večer zcela zmožená koupala jednu malou holčičku v dětské vaničce a ona pronesla: „Helčo, ty jsi taková svěží!“

Většina příběhů byla veselá, ale některé byly smutné. Na letní tábor, který se pořádal též od našeho podniku, přijela jedna velmi hubená holčička. Měla nedostatečné vybavení, ale to bylo to nejmenší. Co potřebovala jsme jí z našich peněz koupili. Upnula se příliš na mne, na vycházce mě stále držela za ruku a snažila se být v mé přítomnosti. Spala na pokoji s těmi nejmenšími, takže jsem jim chodila každý večer číst nebo vyprávět pohádky. Musela jsem sedět u ní na

posteli a dát jí pusu na dobrou noc. Když jsme měli odjíždět domů, nemohli jsme Renatku nikde najít. Nalezla jsem ji v nejzadnějším pokoji pod postelí. Na ten okamžik, když vylezla ven, nikdy nezapomenu. Sepjatýma ručičkama mě prosila, ať si ji vezmu domů. Musela jsem jí dlouho vysvětlovat, že to nejde, i když jsem v hloubi duše myslela na to, že bych ji nejradši adoptovala. V Praze jsem hned přišla na to, proč domů nechce. Jako jedinou si ji nikdo nepřišel vyzvednout, i když bydlela asi 200 metrů od našeho podniku. Dovedla jsem ji domů, a když její matka otevřela, cítila jsem cigaretový kouř a alkohol a matka prohlásila, že se o jeden den spletla.

Člověk vychovává svoje děti, dělá pro ně maximum a myslí si, že to tak podobně chodí ve všech rodinách, ale teprve když jsem dostala pořádnou facku tímto příběhem, jsem si uvědomila, že život je hodně složitý a každý nemá to štěstí, aby ho prožíval třeba tak, jako moje rodina. Tím se ale nemohu trápit, protože všem pomoci nejde.

Doufám, že si moje rodina váží toho, co pro ni s manželem rádi děláme.

Ale zpátky k mým vnučkám. Nejstarší Zitě už bylo 19 let, hraje na housle a krásně zpívá. Na podzim začala studovat Pedagogickou fakultu UK, obor český jazyk, hudební výchova. Její sestra Beata hraje také na housle, zpívá dokonce i ve školním muzikálu a je pohybově nadaná, tak se věnuje výrazovému tanci. Před lety vyhrála v Karlových Varech celostátní soutěž ve zpěvu Zlatý skřivánek. Studuje Gymnázium Českolipská, stejně jako vystudovala Zita.

Eliška hraje na saxofon, krásně zpívá a spoustu let se věnuje atletice i míčovým hrám. Studuje Gymnázium v Josefské ulici. Její sestra Anežka je v primě Gymnázia Truhlářská, chodí na atletiku, na výtvarku, hraje na klavír a kytaru.

Všechny starší vnučky zpívají ve sboru v ZUŠ na Proseku.

Když měl manžel a po čtyřech letech já sedmdesátiny, holky nám spolu s rodiči zahráli a zazpívali.

Nacvičili společně Tennessee Waltz a Čekej tiše. Udělali všem radost.

Už od útlého věku nám, ještě spolu s bratranci Martinem a Patrikem, každé Vánoce zpívají koledy.

V době Adventu pořádá Muzika Špalíček několik koncertů. Poslední z nich se už řadu let koná v prosecké tělocvičně, která patří místnímu Sokolu. Sál si musí muzikanti s přáteli sami vyzdobit, připravit židle, lavičky, a protože je sokolovna vždy plná, sedí se i na cvičebním náčiní.

Připomíná mi to opět moje dětství, když se podobné akce konaly v naší sokolovně na Střížkově.

Maminka zpěváka připravuje pohoštění a my ostatní členové Spolku za veselejší Střížkov přineseme ochutnávku vánočního cukroví. Po skončení koncertu tam spousta lidí zůstane a ještě se nad kytarami a dalšími nástroji bavíme. Každé Vánoce mi vnučky slibují, že nacvičí s kapelou několik koled a zahrají.

Zatím hrály jen jednou ještě jako malé děti, ale letos, tj. Vánoce 2016, už podruhé bude s Muzikou Špalíček zpívat Beatka.

Druhý den se samozřejmě musí sál uklidit. Jako za starých časů. Mám velikou radost, že i v současné době se něco takového koná. Moc mě mrzí, že to nemohou vidět naši rodiče. Byli by pyšní. Ale možná se na nás z nebe dívají.

Vracím se k událostem v roce 1968, které jsem již jednou zmiňovala. Srpen tohoto roku jsem trávila se synem Romanem, kterému byli 4 měsíce, s maminkou, bratrem, jeho manželkou a dvěma dcerami v chalupě mojí tchýně v Lipové u Šluknova, asi 7 km od tehdejších hranic s NDR. Když začaly 20.8. v noci jezdit kolem nás tanky, nevěděli jsme, co se děje. Původně jsme si mysleli, že je to vojenské cvičení. Můj manžel a bratr byli v místní restauraci, která stojí u silnice, po které tanky a auta jezdily. Všichni vyběhli ven a můj brácha na jeden tank vyskočil, aby zjistil, o co jde. Jaké bylo jeho překvapení, když zjistil, že mluví rusky. Začal jim vysvětlovat, že omylem přejeli naše hranice, ať se vrátí. Oni sami nevěděli, kde jsou. Byli to velmi mladí vojáci. Myslím, že tu noc měl brácha velké štěstí, že ho někdo z oficírů nezastřelil. Do Prahy konvoj dorazil až 21.8. v dopoledních hodinách. To jsme teprve v rozhlase zjistili, že nás okupují a co se v Praze děje. Tatínek o nás měl velký strach. Jezdil v tu dobu se sanitkou, tak se pro nás hned ráno vydal. Velkou část cesty jel proti tankům a vojenským vozům. Když pro nás dorazil, velmi rychle jsme sbalili nejdůležitější věci a nacpali jsme se do sanitky a jeli domů. Nevím, jestli to bylo rozumné. Konvoj jsme ještě asi v půlce cesty dohnali, protože byl velmi dlouhý a jel pomalu. Já jsem s miminem a maminkou seděla vepředu a smutně jsem se dívala na kolonu, kterou jsme míjeli. Měla jsem strach. Domů jsme dojeli v pořádku. Tatínek, znalý válečného stavu, šel hned nakoupit zásobu základních potravin. Museli jsme si pomalu zvykat na nastalou situaci. Byla to krušná léta. Můj manžel začal okamžitě myslet na emigraci do Německa. Měl tam přece příbuzné a němčina byla jeho druhá mateřština. Já jsem byla ale v úplně jiné situaci. Žila ještě babička Kateřina, ale ta by již nebyla schopna přemístění. Můj tatínek o tom také přemýšlel, ale maminka ani já jsme nechtěly. Přišli bychom o dům a přátele a nikdy bychom se necítily v cizím prostředí dobře. Romča byl příliš malý a rodiče na něj byli fixovaní, takže jsem bez nich nemohla odejít. Manžel mi říkal, že si nesmím nikdy stěžovat. Svého rozhodnutí jsem nelitovala. I přes politickou nesvobodu jsme se měli celkem dobře a dokonce se nám dařilo jednou za dva roky vycestovat bez dětí na západ. Díky našim dětem a celé jejich generaci, která byla, k naší ostudě, odvážnější se podařilo strhnout v roce 1989 komunistický režim, samozřejmě za pomoci i naší generace. Svitlo nám na lepší časy. Většina národa začala táhnout za jeden provaz. Bohužel bylo i dost lidí, většinou z řad KSČ, kteří s nastalou situací nesouhlasili. Začali různé akce bojkotovat. Dost lidí, většinou z venkova, si bohužel neuvědomovalo, jaké změny nás čekají, a při jakémkoliv neúspěchu

hned říkali, že za komunistů bylo to i tamto lepší. Po počáteční euforii se po pár letech začalo vše zhoršovat. Lidé, kteří postupně vstupovali do politického dění, už nebyli tak upřímní a spolehliví a začali postupně s prospěchařením. Naděje na to, že se do deseti let dostaneme na úroveň Rakouska, jak nám bylo slibováno, se začaly rozplývat. Nespokojenost lidí se stupňovala.

Kapitola 11 Léta po sametové revoluci

Maminka bohužel v roce 1990 těsně po Vánocích zemřela. Byla to pro nás, hlavně pro mne, obrovská ztráta. V té době mě opět podrželi nejbližší kamarádi a samozřejmě rodina. Víím, že je to koloběh života, ale byla jsem s rodiči velmi propojená a také, že jsme celý život bydleli pod jednou střechou, jsem se s tím ještě v současné době nesmířila.

Díky revoluci se nám otevřely nové možnosti. Získali jsme svobodu slova, možnost cestování do zemí, které pro nás byly nedostupné, možnost podnikání, získávání živnostenských listů. Děti získaly možnost studovat v cizině, tím i lepší podmínky pro výuku cizích jazyků, bez nichž se dnes v podnikání neobejdeme. Můj manžel již před sametovou revolucí spolupracoval jako ekonomický náměstek Teplotechny, bývalého Plastimatu, s vídeňskou firmou, která obchodovala s papírem různého druhu. V té době jsme se skoro tajně s šéfem vídeňské centrály panem Wolfgangem Pawlitzou vídali i v mimopracovní době, když byl služebně v Praze. V roce 1990 nabídl manželovi, aby pro něj dělal v Praze zastoupení jeho firmy. Roman si okamžitě zažádal o živnostenský list a ještě v témže roce dal výpověď a začal pracovat pro vídeňskou firmu. Získali jsme tím řadu možností. Postavili jsme ještě jedno patro za peníze od nového spolupracovníka z Rakouska a uzavřeli jsme dohodu, že tam budou kancelářské prostory a deset let nebudeme účtovat pronájem. V tu dobu jsme na nástavbu neměli, takže to pro nás byla zajímavá nabídka. Manžel musel hodně služebně cestovat, a v tu dobu by v kanceláři nikdo nebyl, tak mne požádal o spolupráci. Tím jsem získala nové zaměstnání, potřebné později k výpočtu důchodu. Manžel přijal o něco později ještě jednu zaměstnankyni, takže jsem zastupovala v kanceláři jen v její nepřítomnosti.

Zůstala jsem již doma a pracovala pro manžela až do předčasného odchodu do penze. Po deseti letech jsme se i vyvázali z povinnosti provozovat v našem domě kancelář. Vídeňští šéfové koupili kousek od nás dům, který se celý přestavěl na kancelář a malý byt.

Plně jsme začali využívat možnosti cestování do zemí, které pro nás byly do roku 1989 tabu. Začali jsme Evropou. Protože měl manžel ve Vídni k dispozici služební byt, byli jsme tam dost často. Stalo se pravidlem jezdit každoročně nasát vánoční atmosféru na vídeňské vánoční trhy. Jezdila s námi dcera Míša a později první vnučka Zita.

V něčem jsem zůstala dítětem. Stále miluji tu vánoční atmosféru a vše s tím spojené.

Kapitola 12 Po cestách dětství

Jak jsem již zmínila, maminka byla celé moje dětství doma. Tatínek nás vyvezl na celé léto do přírod a jezdil za námi, jak mohl. Krásné byly prázdniny v Krkonoších v chatě Na stráži. V té době se na túry nosily tepláky s chlupem dovnitř. Dole široké a stažené do gummy. Tatínek mi koupil dřevěnou hůlku s vyřezávanými ornamenty a na každé větší chatě mi koupil kovový značek s dvěma otvory a na tu hůlku mi je přitloukal. Jeden rok jsem tam hodně

kamarádila s holčičkou v mém věku. Bylo mi divné, že má na hlavě stále šátek. Po pár dnech jsme to tajemství objevili, když mi maminka rozčesávala husté vlasy, dlouhé až do pasu, nad bílým povlečením začala na něj padat jedna veš za druhou. Tenkrát to byla hrozná potupa. Maminka koupila v jilemnické lékárně petrolej, protože tenkrát nebyly žádné jiné přípravky na hubení této havěti. V lese mi tajně několikrát po sobě vlasy potírala a poté mi je myla ve studeném potůčku a až v hotelu v teplé vodě. V dospělosti jsem kolem této chaty prošla, ale připadala mi úplně jiná, i když nebyla přestavěná.

Před pár lety u mne na chalupě byla na pár dnů kamarádka, se kterou jsem studovala na gymplu. Přišla k nám až na začátku 11. třídy. Tenkrát jsme studovali dvanáctiletku. Do té doby bydlela v Banské Bystrici. Původem však byla z Čech. Její tatínek byl voják z povolání, takže ho služebně přesouvali, až skončil v Praze. Od té doby spolu kamarádíme. Lída bydlí v současné době v Karlových Varech. Jak jsme zjistili, tak svět je opravdu malý. Z jednoho povídání totiž vyplynulo, že jsme se mohly v dětství potkat. Její rodiče tenkrát vlastnili chalupu v Mařenicích u Cvikova a já jsem jezdila s rodiči a bráchou do pronajaté chalupy v Krompachu v Čechách, který je 4 km od Mařenic. Tam byl také malý krámk s potravinami, kam jsme chodili nakupovat. Chalupa Lídy byla asi 200 m od tohoto obchůdku. V hlavě mi zůstala vzpomínka na to, jak jsme tam koupili bábovku na oslavu mého svátku a když jsme ji rozbalili z celofánu, byla plesnivá. V souvislosti s tím mám ještě jednu vzpomínku. Tatínek mi přivezl krásně vzorovaný míček. Dodnes cítím jeho vůni. Byla to směsice gummy a novoty.

Protože naše chalupa je od těchto míst asi 40 km, rozhodly jsme se, že vyrazíme po stopách našeho dětství. Bylo krásné letní počasí, tak jsme autem vyrazily. Napřed jsme zastavily v Mařenicích. Lída našla jejich chalupu hned, protože tam naposled byla v šestnácti letech. Tenkrát měli její rodiče nějaké manželské problémy, takže se maminka rozhodla, že chalupu okamžitě prodají. Neměla auto, takže si ze svých věcí vůbec nic neodvezli. Lída mi říkala, že si mohla vzít alespoň nějaké obrázky a malované kachličky, ale tenkrát byla ve věku, že ji to nenapadlo. Když jsme spolu stály před domkem, začaly se jí vracet vzpomínky na dětství. Nikdo nebyl doma, takže jsme obešly několik okolních domků a Lída zjistila, že ve většině z nich bydlí původní majitelé. Popovídala si s nimi a zavzpomínaly si na staré časy. Zjistila, že jejich dům vlastní stále stejná rodina, které ho před 50 lety prodali. Mezitím se pán s manželkou a 50-letou dcerou vrátili z výletu. Když jim Lída vysvětlila, proč jsme přijely, řekli, že by asi ráda

viděla vnitřek. Pozvali nás dál. Jaké bylo Lídino překvapení, když hned proti dveřím uviděla obraz, který namaloval její tatínek a na stejném místě jako v dobách jejího dětství visely dvě kachličky. Na jedné namaloval její táta její maminku a kolébku, ve které leželo miminko. To daroval mamince k narození Lídy. Té vyhrkly slzy a řekla: „Že byste mi tu kachli nedali?“ Reakce majitele byla velmi chladná. Řekl, že k ní má vazbu jeho vnučka, takže ne. V kuchyni byla ještě původní kamna, v přízemí i v patře krásné kusy nábytku jako dvě malované truhly, malované skříně, divan, který byl pouze potažen jinou látkou, a to všechno původně patřilo rodičům Lídy. Dřevěná zeď na chodbě měla ještě původní barvu. Když jsme chalupu opustily, viděla jsem na Líbě smutek, který na ni na chvíli padl. Na jednu stranu byla ráda, že to všechno viděla, ale na druhou stranu si oživila vzpomínky na dětství. Prodejem této chalupy se uzavřela důležitá kapitola jejího dětství. Bylo krásné počasí, tak jsme si prohlédly celou malebnou vesničku a popojely jsme na kraj Krompachu. Velice pomalu jsme projely vesnici, ale napoprvé jsem onu chalupu nenašla. Tenkrát totiž byla louka před ní beze stromů. Věděla jsem, že byla přilepená na skálu. Při zpáteční cestě jsem postupně eliminovala jednu chalupu za druhou, až jsem zahlédla za vysokým smrkem a mnoha jinými stromy a keři chaloupku, která mi přišla povědomá. Prohlédla jsem si ji ze všech stran a pomalu se mi začaly vybavovat vzpomínky.

Přes potůček, na kterém jsme si udělali tůňku, vedl kamenný můstek do oblouku. Vedle chalupy byly ve skále vysekané dva sklípky. S hrůzou jsem si uvědomila, že vysoký smrk byl mladší než já. Vyfotila jsme si domek a doma jsem si záběr porovnála se starou fotografií, na které je moje maminka a já v okně a ubezpečila jsem se, že to byla skutečně ona chaloupka, ve které jsem několikrát trávila prázdniny. Nikdo nebyl doma, takže jsem vnitřek neviděla a zmocnil se mě

zvláštní pocit, když jsem si uvědomovala, že po šedesáti letech chodím opět po známých místech.

V naší části Prahy se stále pokračuje v tradicích, které již byly zaběhlé v době mého dětství. To se konaly v místní Sokolovně zábavy a karnevaly pro děti i dospělé. V současné době se koná těchto akcí mnohem více a ve větší míře. Začnu dobou adventu. V nově vybudovaném upraveném parku s pódiem, novými lavičkami a bezpečným otvorem pro upevnění stromu se strojí vysoký vánoční smrk, který se pravidelně večer rozsvěcí. Vánoční pohodu nám někdy bohužel kazí vandalové, kteří přeřezávají úchytná lana, kradou a ničí ozdoby. Náš Spolek za veselejší Střížkov to však neodrazuje. Při slavnostním rozsvěcení stromu si zpíváme koledy. K samozřejmosti patří 5. prosince obchůzka Mikuláše, Čerta a Anděla. V našem spolku je hodně dětí, tak je veselo. V tomto čase také hudební skupina Muzika Špalíček Praha, jejíž členové většinou patří do našeho spolku, pořádá několik koncertů v pražských kostelíčkách a na zámku Nelahozeves. Tam se také konají vánoční trhy, ukázky výroby ozdob, pletení košíků, foukání skla, navlékání korálků a je tam mnoho stánků s vánoční tematikou. Koncerty se konají v nádherném salonku s mnoha nástěnnými malbami, obrazy a krbem. Opět musím říci, že lidé odcházejí spokojeni.

Jak jsem již zmínila, poslední pátek před vánočními svátky se koná v prosecké Sokolovně hlavní koncert Špalíčku. Bohužel se nemůže konat v naší střížkovské Sokolovně, neboť už slouží k jiným účelům. Sokolovna většinou praská ve švech. Myslím, že v našem uspěchaném životě udělá předvánoční atmosféra s hudbou lidem dobře a že si hosté odnesou dobrou náladu a zamyslí se nad tím, co je v životě důležité a co se dá vypustit. Je to také skvělé v tom, že se sousedé setkávají, lépe se poznají a jejich děti vidí, že se dá žít i jinak, než sedět doma u počítače. Doufám, že i naše vnoučata budou v tomto duchu žít. Na Štědrý den se scházíme opět v parku u stromku. Každý přinese drobné občerstvení a vzájemně si popřejeme krásné a pohodové svátky. Na Silvestra se většinou každý rozjede nikam jinam. Ale již na Tři krále obcházejí Kašpar, Melichar a Baltazar domácnosti a při zapisování svých iniciál na dveře příbytku zpívají svojí píseň a žehnají štěstí a zdraví. Na přelomu ledna a února jezdíme již řadu let do Itálie lyžovat. Postupně se k nám přidávají členové našeho střížkovského spolku. Jeden z členů provozuje autodopravu, takže s námi jezdí vlastním autobusem. Také tam kromě lyžování konáme různé akce. Pro děti závody ve slalomu, večer hrajeme na kytary a zpíváme a pobyt zakončujeme karnevalem, při kterém vyhlášíme vítěze různých soutěží.

Koncem února už se chystá Masopust. V prvních letech to byly takové pokusy pár nadšenců. Postupně se přidávalo více lidí, začali se vymýšlet krásné masky a v současné době už se průvodu účastní 400 – 500 lidí. Náš

spolek připravuje dlouho dopředu stále nové a nápaditější masky. Samozřejmě je při tom velká legrace. V parku je připraven program, šašek rozdává dětem balónky, nechybějí také různé stánky s občerstvením a drobnostmi pro děti. Sama se také účastním průvodu v masce, a když vidím kolem sebe samé veselé tváře, pohladí mě to na duši.

V poslední době se také začalo s oslavami kulatých narozenin členů spolku. Takže se kromě zaběhlých akcí scházíme častěji. Jedna rodina z naší party vlastní dům, jehož přízemí a přilehlá prostranství na zahradě provozoval jejich předek jako továrničku na výrobu mýdla. Tento prostor se upravil a scházíme se tam při různých oslavách. Dalším datem oslavy je

8. březen. To si můj syn, který mimo jiné začal střížkovské akce provozovat, oblékne plizovanou červenou sukni a bílou blůzu, na hlavu si dá paruku, další jemu podobní členové se obléknou do četnické a milicionářské uniformy, do nádoby s vodou nakoupí rudé a růžové karafiáty a obcházejí opět domácnosti a obdarovávají ženy a dívky květinami. A už se pomalu blíží 30. duben, což znamená příprava pálení čarodějnic.

Jak pomalu stárnu, začínám si stále více uvědomovat, že život je krátký. Nejenže mám sama různé zdravotní problémy, ale i naši nejbližší kamarádi mají

mnohdy větší problémy než my. Samozřejmě to s nimi, i s jejich rodinami prožívám a snažím se pomáhat, jak nejvíc jen můžu. Stálým strachem o rodinu a kamarády už není život tak bezstarostným jak v mládí. Jedno z mých dětí už také prodělalo těžkou operaci. Rodina se rozrostla o partnery dětí a vnučata. Nemám pro život zrovna dobrou povahu. Jsem velmi citlivá a všechno silně prožívám. Žádný problém nedokážu hodit za hlavu. Naštěstí mi děti a hlavně vnučky dělají hodně radostí.

Když už jsem si myslela, že moje vzpomínky a povídání ukončím, oznámila nám Míša s Františkem, že čekají miminko. Tahle zpráva udělala radost celé rodině. Já jsem měla o to větší radost, že rodiče Franty budou mít první vnučátko, které si toužebně přáli. Před Vánocemi 2013 jsme měli všichni tipovat, zda to bude chlapeček nebo holčička. Samozřejmě jsme si téměř všichni mysleli, že to bude chlapeček. Já jsem ho také tipovala, ale přála jsem si raději holčičku, která by se mi k Míše více hodila. Nakonec zvítězila Tereza, která snad jediná tipovala správně. V květnu 2014 se nám skutečně narodila malá Anetka. Bavilo mě pro ni chystat košík na kolečkách, zavínovačky, oblečky a všechny ostatní potřebné věci. Její narození jsem prožívala velmi intenzivně. Asi hlavně proto, že rodila moje dcera. Čekala jsem za dveřmi porodního sálu na první pláč naší páté vnučky. Dokonce jsem mohla těsně před porodem pohladit svoji dceru, ale v poslední fázi u ní byl pouze František. Když jsem pár minut po narození Anetky viděla celou šťastnou rodinu pohromadě, byla jsem velmi dojatá. Telefonovala jsem tu novinu do všech stran. Ještě ten den jsem svolala sešlost u nás na zahradě a udělali jsme první malou oslavu.

Velkou oslavu jsme měli s naším Spolkem za veselejší Střížkov v naší restauraci Polly. František také řádně zapil příchod svojí dcery na svět v práci. Rodinnou oslavu jsme udělali u nás doma. Míša si vychutnala oslavu až při křtinách, které se konaly 14. 12. 2014 v kostelíčku sv. Václava na Proseku. Jak šel čas a Anetka rostla z miminka do malé holčičky, začala se naplňovat slova jedné známé písničky o tom, jak malá holčička roznáší své hračky po bytě a víří při tom prach. Tak to u nás doma vypadalo každý den. Narození Anetky mi vlilo do žil novou sílu a měla jsem pocit, že jsem omládlá. Občas jsem večer, když jsme uklidili všechny hračky, byla ráda, že jde ten malý raubíř spát a já si odpočinu, ale už jsem se těšila na příští ráno. Každý den vymýšlela a říkala něco nového a já jsem měla to štěstí, že jsem skoro stále mohla být u toho. Také u dědy jsem si všimla, že měl k Anetce úplně jiný přístup než k našim dětem. Byl s ní také častěji. Což potom babička Jana a děda Fanda. Pro ně to byl zásadní zvrat v životě, vše to prožívali poprvé. Jenom mě mrzí, že nejsme všichni o trochu mladší, abychom na to všechno měli více síly.

Náš benjamínek Anetka je takový malý rozumbrada. V posledním roce se pěkně rozmluvila, tak glosuje situace kolem. Nejradši o někom v legraci říká, že je

lumpík a jak to tak v dnešní době je, moc ráda sleduje tablet, který už umí sama ovládat.

A tak jsem pomalu došla až k oslavě mých sedmdesátin. Bylo to opět několik velkolepých sešlostí. Jedna se konala u nás doma. Tu mi celou připravil můj skvělý manžel, včetně obsluhy. Byli u nás Zemánkovi, Monika, Lebruškovi, Milena a část rodiny. Druhá oslava se konala v penzionu Polly. Bylo na ní kolem 25 lidí a to byla trochu rozšířená rodina.

Dostala jsem 70 rudých růží a mnoho dárků. Velkou radost mi udělala pamětní kniha, do které mi celá rodina i několik nejvěrnějších přátel napsalo věnování a vyznání vztahu ke mně. Většina přáníček mě rozbřečela.

Později jsem ještě udělala několik menších oslav s mými kamarádkami a přáteli, kteří nebyli na té hlavní sešlosti.

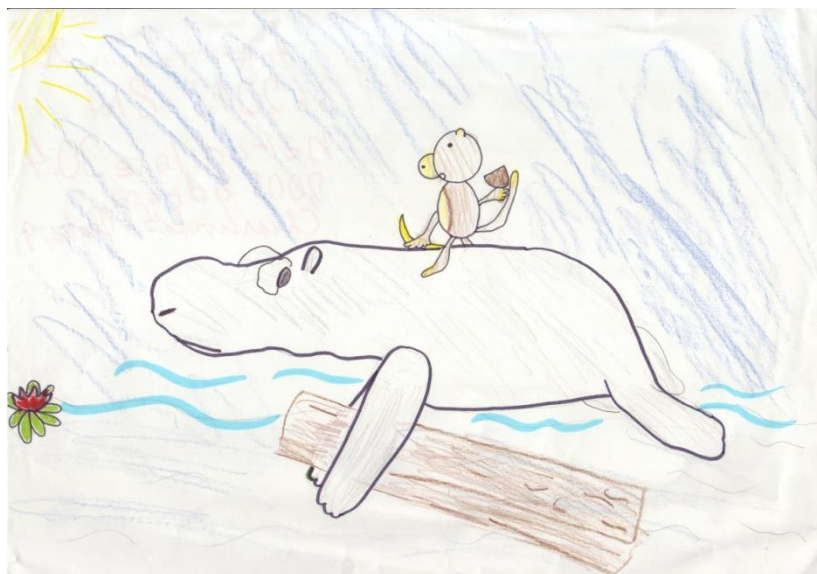
Velkolepou oslavu pro mě připravili členové Spolku za veselejší Střížkov v čele se synem Romanem. Před náš dům si mě přijeli vyzvednout s vozíkem, který byl upravený jako velký kočárek, ve kterém seděly moje děti a vnučky. Nasedla jsem k nim, jeli jsme do parku Václavka, trochu si tam zablblili na skluzavce a atrakcích a jeli na zahradu rodiny Špetláků. Tam byla bujará oslava do noci. Všechny jsem překvapila baletem Labutí jezero.

Než dojde k vytištění méj knížtičky, mohla bych ještě stále pokračovat ve psaní. Myslím, že mohu být ráda, že jsem se té sedmdesátky dožila. Vždyť už jsem maminku přežila o 4 roky a tatínka o 6 let. Mým velkým přáním je zůstat ještě pár let na tomto světě a prožívat všechny radosti i strasti v kruhu své nádherné a milované rodiny.

Co si víc můžu přát?

Naše nejoblíbenější rodinná pohádka

O opičákovi Pírkovi a malém hrošíkovi

Daleko v Africe, kde žijí černouškové, si v korunách vysokých stromů postavily opičky malé domečky. Zapletly dlouhé liány mezi větve a na střechu daly suché listy z palem. Maminky obstarávaly drobnou potravu a uklízely a tatínkové opravovali příbytky a lovili zvěř. Žili si tam všichni šťastně a spokojeně.

Jednoho dne se malý opičáček Pírko tuze rozstonal. Maminka pozvala na radu všechny opičí doktory, ale žádný si s tou zvláštní nemocí neuměl poradit. Až jeden starý doktor řekl, že by marodovi pomohlo, kdyby si přivoněl ke kvítku lotosu. To je takový velký květ, podobný leknínu, který roste v tůňkách se sladkou vodou. Ale na jejich ostrůvku neroste. Ostrov, na kterém roste, je moc daleko. Opička běžela do mořské zátoky a zkoušela plavat, ale takovou dálku by nezvládla. Začala plakat, že jí Pírko umře. Uslyšel to malý hrošík, který v té zátocce žil. Byl opuštěný a smutný. Ze starého dřeva, které vyplavilo moře, a z lián si postavil domeček, ve kterém spal, a přes den plaval na kraji moře. Opička mu všechno, co se přihodilo, vyprávěla. Hrošík jí řekl, ať natrhá banány a kokosové ořechy, a že se hned vydají na cestu. Opička si hrošíkovi sedla na záda, jednou rukou se ho držela a druhou držela zásoby. Plavali den a noc, opička si vždy ukousla malý kousek banánu a větší dala hrošíkovi, aby měl sílu na plavání. Když měli žízeň, hrošík rozkousl kokos a každý se napil mléka uvnitř. Další noc přišla veliká bouře. Velké vlny a hromy. Opička už se bála, že se neudrží. Všechny banány a kokosové ořechy už snědli, když ráno vysvitlo slunce a objevil se před nimi ostrov. Opička na nic nečekala a běžela hledat tůňku s lotosem. Po dlouhém hledání ji našla, utrhla pouze jeden kvítek a chtěla hned plavat nazpátky. Hrošík si však potřeboval odpočinout. Když se trochu prospali, natrhala opička zásobu potravin a ve velkém listu přinesla hrošíkovi vodu, protože moře je slané a voda se nedá pít. Vydali se na zpáteční cestu. Zase se všechno opakovalo, a když se třetí den ukázal jejich ostrůvek a hrošík doplaval na břeh, opička mu ani nestačila poděkovat a utíkala za Pírkem. Bála se, že zatím umřel. Skutečně celý týden ležel a ani na chvíli se neprobral. Ostatní opičky si myslely, že se jeho maminka utopila. Ta mu dala přivonět

kvítku a Pírko po malé chvíli otevřel očka, vyskočil z postýlky a jako zázrakem se uzdravil. To bylo radosti mezi všemi opičkami. Vystrojily oslavu a maminka Pírkovi všechno vyprávěla. Najednou se zarazila a řekla, že vlastně hrošíkovi ani nepoděkovala. Pírko běžel do zátoky a tam našel smutného opuštěného hrošíka. Poděkoval mu a on mu řekl, ať si mu sedne na záda, že ho v zátoce povezí. Za chvíli byly v zátoce všechny malé opičky. To měl hrošík najednou kamarádů. Celý den si hráli a večer už byl hrošík rád, že si může ve svém domečku odpočinout. Opičky mu každý den natrhaly čerstvé ovoce a večer šly za svými rodiči spinkat.

Dobrou noc!

Doslov

Jednou se mě naše sousedka, manželka národního umělce malíře Cyrila Chramosty, zeptala, zda vím, jak se říká našemu domu. Nevěděla jsem, tak mi řekla, že dům U Štěstí. Moc mě to potěšilo. Když jsem se o mnoho let později rozhodla, že napíši tuto knížku, hned jsem věděla, jak ji nazvu. Prožila jsem v mém rodném domě celý můj dosavadní život a za žádnou cenu bych se z něj nechtěla vystěhovat. Jednou prohlásil náš známý zpěvák Pavel Bobek o svém rodném domě, že ho z něj ponese nohama napřed. Cítím to také tak. Prožívám v něm mnoho krásných chvil, mám hodného manžela a rodinu. Také jsem zde prožila smutné chvíle, ale to už k životu patří. Ať jsem kdekoliv, třeba na druhém konci světa, vždy se velmi ráda vracím domů. Jsem typ člověka, který by nemohl a nechtěl žít kdekoliv jinde, ani kdyby se nabízely lepší podmínky. Jsem prostě ten „blbý“ vlastenec, který je doma nejspokojenější!

Seznam použitých fotografií a obrázků

Obálka – nakreslil Dan v roce 1979

(číslo označuje stránku)

1. Helena Holková
2. dědeček Řehoř Čornyj, svatební fotografie mých rodičů Marie Čorné a Bohumila Prachaře
3. maminka s bratrem Bohumilem a já v kočárku, můj pokojíček pro panenky z dětství
4. já s bratrem, moje maminka při praní na našem dvorku
5. babička Antonie Prachařová, Kateřina a Řehoř Čornyj
6. já v kočárku a v kroji u pana fotografa

8. ve škole, sedím vpravo od pana řídícího

9. taneční soubor, já jsem vlevo

10. já, Karel Mašek, Jirka Roubal, Pavla Mašková a manžel Roman Holk

11. Maruška a Pavel Lebruškovi

13. naše svatba (1966)

14. Daneček, já s manželem a Románek (1972)

16. naše chalupa v Lipové u Šluknova

18. naše dcera Míša

19. tatínek Bohumil s vnučky Honzíkem (můj synovec) a Romanem, moje rodina plus mimino od známých z tehdejší DDR

21. svatba staršího syna Romana s Martinou (1995)
22. svatba mladšího syna Dana s Terezou (1999)
24. svatba dcery Míši s Františkem (2008), školní fotka syna Dana (stojící, třetí zprava) a zetě Františka (dole, druhý zprava)

25. vnučky Zita a Beata

26. vnučky Eliška a Anežka

29. vánoční muzicírování, když byla vnučata malá, Muzika Špalíček v prosecké Sokolovně

32. manžel Roman v kanceláři u nás doma

34. bratr a já na prázdninách v Krompachu

36. Muzika Špalíček při jednom z prvních střížkovských Masopustů, kamarádka a já na Masopustu
38. vnučka Aneta
40. obrázek nakreslila Anežka v osmi letech

DŮM U ŠTĚSTÍ

KAPITOLA 1 – DĚTSTVÍ.....	2
KAPITOLA 2 – STUDIA.....	8
KAPITOLA 3 – DOSPÍVÁNÍ.....	9
KAPITOLA 4 – SVATBA A PRVNÍ ROKY MANŽELSTVÍ.....	13
KAPITOLA 5 – DŮSLEDKY KOMUNISTICKÉHO REŽIMU.....	16
KAPITOLA 6 – NAŠE SLUNÍČKO.....	18
KAPITOLA 7 – STUDENTSKÁ LÉTA NAŠICH DĚTÍ.....	19
KAPITOLA 8 – SVATBY NAŠICH DĚTÍ.....	21
KAPITOLA 9 – NAŠE VNUČKY.....	25
KAPITOLA 10 – ROK 1968.....	30
KAPITOLA 11 – LÉTA PO SAMETOVÉ REVOLUCI.....	31
KAPITOLA 12 – PO CESTÁCH DĚTSTVÍ.....	32
KAPITOLA 13 – SOUČASNOST.....	35
O opičákovi Pírkovi a malém hrošíkovi.....	40
Doslov.....	42
Seznam fotografií.....	43

Moc bych Vás poprosila o laskavost a shovívavost.

Máma si přála mít knížku přepsanou a nakopírovanou (zatím v kusech) do Vánoc 2016. Je to pro ni vlastně významný rok, protože oslavila 70. narozeniny a s tátou zlatou svatbu.

Tak jsem jí vyhověla.

Jenže nezbyl čas na korektury a takové celkové vymazlení s tím.

Proto Vás moc prosím, pokud narazíte na chyby, obsahové i gramatické, dejte mi vědět.

Vždycky je možnost věc zlepšit.

Vážím si toho, že to máma sepsala. Jsou to pro nás a pro budoucí generace nejen v rodině velmi cenné informace.

Díky moc a příjemné čtení!

Míša